

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. II. De Affinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

S U M M A R I U M.

66. Affinitatis Etymologia.
 67. Definitio.
 68. Uxor, & Maritus non sunt sibi affines.
 69. Oritur ex Matrimonio consummato tantum.
 70. Et ex copula etiam illicita.
 71. Non sufficit attentata.
 72. 73. Vel quocunque modo imperfecta.
 74. Affinitas olim fuit triplex.
 75. Hodie unâ retentâ, sublata cetera.
 76. 77. 78. Ut adeo ducere aliquis possit etiam privignam, vel novercam uxoris suæ de-junctæ.
 79. 80. 81. Inter quos oriatur Affinitas.
 82. 83. An gradus habeat?
 84. Regula dignoscendi Gradus Affinitatis.
 85. Et discernendi Affinitatem veram ab Affinitate per accidens.
 86. Sc. Vinculum Affinitatis ex Matrimonio.
 90. Sc. Et copula fornicaria est naturale.
 93. In linea transversa Affinitas nec ex fornicatione.
 94. Nec ex Matrimonio orta.
 95. Sc. Etiam in primo gradu Jure naturali dirimit Matrimonium.
99. Sc. Et idem probabilius dicitur etiam de Affinitate in linea recta.
 106. Jure Ecclesiastico olim promiscuè dirimebat Matrimonium usque ad gradum septimum.
 107. Nunc orta ex Matrimonio usque ad quartum inclusivè.
 108. Ex fornicatione autem proveniens usque ad secundum.
 109. In recta linea Affinitas ex copula conjugali Jure Ecclesiastico dirimit Matrimonium probabilius in infinitum.
 110. 111. Affines ex copula fornicaria in tertio, & quarto gradu non solum valide, sed etiam licite Matrimonium contrahunt.
 112. 113. Quod intelligendum, etsi Affinitas orta sit ex Adulterio, Incestu, sacrilegio Sc.
 114. Et procedit, licet unus eorum postus sit in primo gradu.
 115. Poena contrahentium in gradu Affinitatis prohibito est Excommunicatio.
 116. Sc. Requisita ad incurrendam hanc poenam.
66. **Q**Uæritur 1. Quid sit Affinitas? *¶* Affinitas sic dicta est à Finium propinquitate; cum enim per copulam carnalem perfectam, & consummatam vir, & mulier fiant una caro. *Matth. 19. v. 5. & can. fraternitatis 1. caus. 35. q. 10.* consanguinei unius accedunt ad fines alterius, non facile 4. §. sed quoniam 3. ff. de gradib. & affiib. & hinc consanguinei mariti affines uxoris fiunt, & vicissim consanguinei uxoris affines mariti; nam si una caro fuerit (maritus, & uxor) quomodo non poterit aliquis eorum propinquus uni pertinere (seu propinquitate jungi) nisi pertineat alteri, ut *can. fraternitatis cit.* loquitur Gregorius Papa.
67. **D**efinitur autem Affinitas communiter, quòd sit propinquitas personarum, proveniens ex copula carnali perfecta, omni carens parentelâ, seu cognatione, & consanguinitate. Ita S. Thom. in 4. dist. 41. q. un. art. 1. q. 3. arg. 2. Gloss. in arbor. affinit. caus. 35. q. 5. Sanch. l. 7. de Matr. D. 64. n. 1. Gutier. c. 99. de Matr. n. 1. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 5. n. 1. Palao tr. 28. D. 4. p. 8. n. 1. Barbof. in Rubr. b. tit. n. 10. Gonzal. in c. 1. eod. n. 5. Wex Ariadn. p. 5. tr. 2. p. 2. §. 4. n. 18. Vallens. hic §. 3. n. 1. Engl. §. 2. n. 1. Zœf. n. 8. Honor. n. 7. Pirhing n. 21. König n. 20. Wiestner n. 34. Reiffenstuel n. 32. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 108. & passim TT. ac lcti cæteri. Ultima verba non sic accipienda sunt, quasi Affinitas cum Consanguinitate stare non possit (potest enim aliquis esse simul Consanguineus, & Affinis, uti fuit Jacob, postquam duas sorores Liam, & Rachaelem suas Amitinas duxit) sed quòd Affinitas per se stare possit (uti etiam plerumque stat) absque consanguinitate.
- Ex quo sequitur 1.* Virum, & uxorem non esse inter se propriè affines, sed principium affinitatis, & quasi stipitem, ex quo Affinitatis gradus numerantur, & distinguuntur. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 7. n. 7. Sanch. D. 64. cit. n. 5. Gutier. c. 99. cit. n. 6. Vivian. in c. quod super 5. b. tit. 4. inter virum, Fagnan. ibid. n. 6. Gonzal. in c. 1. eod. n. 7. fin. Honor. hic n. 9. Engl. §. 2. n. 2. Schambog. n. 22. Ratio est, quia Affinitas non est, nec contrahitur, nisi mediante alia persona; conjuges verò sunt sibi immediate matrimonialiter conjuncti, ergo &c.
- Sequitur 2.* Neque ex Sponsalibus de futuro, neque ex Matrimonio rato oriri Affinitatem propriè dictam; quia in utroque casu deest ratio Affinitatis, nimirum conjunctio carnalis per quam solam vir, & mulier una caro efficiuntur: oriatur igitur duntaxat Impedimentum publicæ Honestatis. Gloss. in can. si quis desponsaverit fin. caus. 27. q. 2. Abb. in c. 3. de sponsal. n. 4. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 2. n. 1. & §. 7. n. 3. Sanch. D. 64.

64. cit. n. 25. Gutier. c. 99. n. 7. Coninck D. 32. n. 46. Palao p. 8. n. 2. Vallens. §. 3. n. 2. Zcef. n. 8. Pirhing n. 23. König n. 25. Wiestner n. 34. Reiffenstuel n. 41. Quidam existimant, in effectu parum interesse, an ex Matrimonio rato oriatur Impedimentum Affinitatis, an publicæ Honestatis tantum, cum utrumque Impedimentum protendatur ad gradum quartum. Quod verum est in sententia eorum, qui putant Excommunicationem laram in Clem. un. h. tit. incurrere etiam ab ijs, qui contrahunt Matrimonium cum consanguineis prioris Sponsæ de præsentibus non cognitis, quam sententiam probabilem dicit Petr. de Ledefm. q. 55. art. 9. dub. 1. ad 6. In sententia, negante Excommunicationem hoc casu incurrere, quam certam sibi esse testatur Sanch. l. 7. D. 48. n. 14. effectum habet, quod contrahens Matrimonium cum consanguineis uxoris cognitis Excommunicationem istam incurrat, quam in hac sententia non incurrit contrahens Matrimonium cum consanguineis Sponsæ non cognitis: quæ sententia fundamentum habet in Clem. cit. ubi Excommunicatio solum fertur in contrahentes cum triplici impedimento, videlicet consanguinitatis, affinitatis, & Voti solennis, aut Religiosi: proinde cum poenalis sit Constitutio ista, ad Impedimentum publicæ Honestatis extendi non debet.

70. Sequitur 3. Affinitatem oriri non solum ex copula licita, sed etiam ex illicita; nam qui adheret meretrici, unum corpus cum illa efficitur, ut dicitur 1. Corinth. 6. v. 16. Sanch. D. 64. n. 16. Coninck D. 32. cit. n. 46. Laym. c. 5. n. 1. Palao p. 8. n. 4. Canif. ad Rubr. h. tit. n. 4. Barbof. n. 10. Gonzal. n. 5. Vallens. n. 2. Zcef. n. 8. Engl. §. 2. n. 8. Schambog. n. 20. König n. 25. Reiffenstuel n. 26. Neque obstat textus 1. non facile 4. §. sed quoniam 3. & §. sciendum 2. ff. de grad. & affinit. ubi disertè negatur, affinitatem aliunde oriri, quàm ex iustis nuptiis; quia id negatur non absolute, sed solum quo aliquos effectus Civiles v. g. Successionem: de cætero autem etiam Jus Civile illiciti concubitûs rationem habet, dum l. liberi 4. C. de nupt. matrimonia, inita à liberis cum parentum concubinis, tanquam minus religiosa, & probabilia rejicit: & si etiam isto Jure istius ratio non haberetur, sufficeret Jus Ecclesiasticum, quod in re ista præcipue spectandum est; nam hoc Jure Affinitatem ex copula fornicaria oriri patet ex c. in litteris 24. de test. & attest. c. discretionem 6. de eo, qui cognovit Eccl. & Trid. sess. 24. c. 2. de reform. Matr.

71. Sequitur 4. Affinitatem non contrahi per copulam solum attentatam, etiam cum refectione claustrî virginalis, seu penetratione vasis foemineæ, sed opus esse, ut copula sit perfecta, immisso, & recepto semine, saltem virili, intra vas naturale foemineæ. S. Thom. in 4. dist. 41. q. un. art. 1. q. 3.

Corp. & q. 4. ad 2. S. Bonav. ibid. art. un. q. 1. S. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 15. pr. paulò ante not. 2. Abb. in c. Juvenis 3. de Sponsal. n. 4. Alex. de Nevo in c. fraternitati 7. de eo, qui cognovit Eccl. n. 10. Sylv. V. Matrimonium 2. q. 19. dist. 2. Navar. Mau. c. 22. n. 42. Henric. l. 12. de Matr. c. 16. n. 2. Sanch. l. 7. de Matr. D. 64. n. 8. Coninck D. 32. n. 46. Palao p. 8. n. 2. §. 3. Bosco de Imped. Matr. D. 12. sect. 6. concl. 1. Barbof. in c. fraternitati cit. n. 2. Gonzal. ibid. n. 2. §. 7. Engl. hic §. 2. n. 7. Pirhing n. 22. Schambog. n. 20. König n. 25. Wiestner n. 37. Reiffenstuel n. 37. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 111. & fumitur ex can. extraordinaria 11. caus. 35. q. 3. Ratio est, quia ad Affinitatem contrahendam requiritur talis copula, per quam vir, & mulier fiunt una caro; atqui non fiunt una caro, nisi per copulam perfectam, & sufficientem ad generationem prolis, qualis est sola illa, in qua semen virile recipitur intra vas foemineum, ut constat ex l. lex Divina 18. caus. 27. q. 2. Et hinc quando c. Juvenis, & c. fraternitati cit. innuitur, attentionem copulæ ad producendum Impedimentum Matrimonij sufficere, id intelligendum est de Impedimento non Affinitatis, sed publicæ honestatis; ut cum alijs notat Sanch. l. cit. n. 19.

Sequitur 5. non oriri affinitatem ex 72. copula Sodomitica habita in vase præpostero, & contra naturam, uti neque ex quacunque pollutione extra vas debitum; quia ex ea non potest sequi generatio prolis: & contrario oriri illam ex copula habita cum foemina dormiente, ignorante, coacta, ebria, insana, seu amente, vel ex copula occulta; quia ea sufficiens est ad generationem prolis. Sanch. l. cit. n. 12. 13. 17. §. 18. Laym. n. 1. Gonzal. in c. 1. h. tit. n. 5. Honor. hic n. 7. Pirhing n. 23. Schambog. n. 21. Reiffenstuel n. 40. §. 44.

Sequitur 6. Non contrahi Affinitatem 73. ex copula, in qua sola foemina feminat; quia ea non est satis ad generationem prolis. Sanch. n. 10. Pirhing n. 22. propè fin. Schambog. n. 20. Reiffenstuel n. 42. §. 43. An verò sufficiat copula consummata solum ex parte viri, an verò requiratur etiam semen foemineæ, controversum est inter DD. Sanch. n. 21. & ab eo cit. putant ad Affinitatem inducendam sufficere consummationem ex parte solius viri. Contrà Clericat. de Sac. Matr. decis. 31. n. 6. cum alijs apud Sanch. n. 20. requirunt consummationem etiam ex parte foemineæ ob can. Lex Divina cit. ubi requiritur utriusque sanguinis commixtio.

Quæritur 2. Quotuplex sit Affinitas? 74. n. Olim triplex fuit Affinitatis genus juxta can. de propinquis 3. & can. fin. caus. 35. q. 3. Primum, quod mediante una tantum persona, contrahebatur. Alterum, quod mediantibus duabus. Tertium, quod mediantibus tribus, Quod melius exemplo, quàm

quàm alia ratione declaratur. Itaque si Titius frater meus Matrimonium ineat, & consummat cum Bertha, hæc mea, & cæterorum Titij consanguineorum affinis est in primo genere Affinitatis. Quodsi dein Titio fratre meo mortuo, Bertha copuletur Sempronio, oritur secundum genus Affinitatis, quâ Sempronius, alter Berthæ maritus, me, cæterosque Titij consanguineos contingit. Si demum, mortuâ etiam Berthâ, Sempronius Matrimonio jungatur Cajæ, cum hac Sempronij uxore ego, & reliqui Titij consanguinei contrahimus tertium Affinitatis genus.

75 Omnia hæc Affinitatis genera antiquo Jure dirimebat Matrimonium, prout constat ex *can. de propinquis cit. & seqq.* Postea in *Concil. Later. sub Innocentio III.* statutum fuit, ut sublato secundo, & tertio genere, conjugia non dirimantur, nisi inter Affines primi generis, prout patet ex *c. non debet s. h. tit.* & notant Tanner. *tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 7. n. 117.* Barbof. in *Rubr. h. tit. n. 11.* Gonzal. in *c. 1. eod. n. 6.* Fagnan. in *c. non debet cit. n. 14.* Canif. *ibid. n. 3.* Vallenf. *hic §. 3. n. 5.* Zoel. *n. 9.* Honor. *n. 13.* Engl. *§. 2. n. 6.* Pirhing *n. 27.* Schambog. *n. 28.* König. *n. 22.* Wiestner *n. 39.* Reiffenstuel. *n. 34.* Magnif. P. Schmierp. *p. 3. de Matr. c. 3. n. 119.*

76 Excipiunt nonnulli cum Schneidevvin *Inst. de Nupt. de Arb. Affinit. n. 13.* eos, qui constituti sunt in secundo Affinitatis genere in linea recta, & se habent per modum parentum, & liberorum, ut si quis vellet ducere privignam, vel novercam suæ uxoris defunctæ. *Rationem* dat, qui ita expressè disponitur *Jure Civili l. uxorem 15. ff. de rit. nupt.* ubi Papinianus, *Uxorem*, inquit, *quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportet; nec in Matrimonium convenire novercam ejus, qui privigne maritus fuit.* *Conf. ex l. non facile 4. §. bos itaque 7. ff. de gradib. & affinit.* ubi pro regula traditur, *nefas esse, eos, qui affinitatis causâ parentum, liberorumque loco habentur, Matrimonio copulari.*

77 Sed dicendum cum Zoel. *hic n. 9.* Engl. *n. 6. fin.* König. *n. 22.* P. Friderich. *de Consangu. & affin. p. 2. q. 1. art. 1. n. 58.* Leges illas Civiles per *c. non debet cit.* abrogatas esse; neque enim verum est, quod ait Schneidevvin, textum illius *cap.* solum loqui de Affinitate Affinitatis in linea transversa: nam textus universalis est, & Canonistæ passim eum universaliter intelligunt. *Neque dicas*, juxta multorum sententiam, quam ego *n. 37.* amplexus sum, *c. cit.* dum Consanguinitatis, & Affinitatis Impedimentum reducit à septimo gradu ad quartum, loqui solum de Linea obliqua, ac proinde de hac sola etiam loqui tunc, quando aufert Impedimentum, quod olim oriebatur ex affinitate affinitatis. *Negatur enim sequela: rationem* cur in priore casu loquatur solum

de linea obliqua dedi *n. cit.* illa autem ratio non pugnat in casu posteriore, ut consideranti patebit.

Poterit igitur aliquis ducere privignam, vel novercam suæ uxoris defunctæ. Dixi *privignam, vel novercam*; vera enim mater, & vera filia uxoris, licet ex alio Matrimonio habita, in uxorem duci non potest, ut bene Engl. *n. 6. cit. §. notanter,* & patet ratio; quia est primo affinitatis genere conjuncta.

Quæritur 3. Inter quos oriatur affinitas? *¶* contrahitur inter consanguineos uxoris ex una parte, & inter maritum ejus ex altera: & rursus inter consanguineos mariti ex una parte, & inter uxorem illius ex altera: non autem mutuo inter consanguineos viri, & consanguineos uxoris, ut constat ex *c. non debet s. h. tit.* Engl. *hic §. 2. n. 5.* Schambog. *n. 21. ibid.*

Ex quo sequitur, consanguineos mariti licet, & validè contrahere posse Matrimonium cum consanguineis uxoris, & hoc vicissim cum illis, prout sumitur ex *c. quod super s. h. tit.* & notat Gloss. *ibid. V. impediri*, Vivian. *ibid. pr.* Fagnan. *n. 1. §. 3.* Barbof. *n. 1.* Gutier. *c. 99. n. 8.* Schambog. *n. 21. cit.* Ratio est, quia Affinitas non causat Affinitatem: intellige, propriè dictam; nam latè loquendo consanguinei mariti, & consanguinei uxoris affines dicuntur. Vel si velis litigare de nomine, concedam tibi, etiam hos inter se invicem dici simpliciter Affines posse, non tamen tales, ut propterea inter eos impediatur, aut dirimatur Matrimonium. Alex. de Nevo in *c. quod super cit. n. 4.* Pirhing *hic n. 25.*

Et hinc 1. validè, & licet Matrimonium ineunt duo fratres cum duabus fororibus, uti etiam pater, & filius cum matre, & filia, Canif. in *c. 5. cit. n. 1.* Vallenf. *hic §. 3. n. 1.* Zoel. *n. 8.* Engl. *§. 2. n. 5.* Wiestner *n. 41.* Reiffenstuel. *n. 35.* 2. Privignus cum matre, filia, aut forore Novercæ, & privigna cum patre, filio, aut fratre Vitrici; quia Privignus, & Privigna solius Vitrici, aut Novercæ, non etiam personarum, his sanguine conjunctarum, Affines sunt. 3. Fratris, & sororis mortuorum superflites conjuges inter se, ita, ut Berta Titij demortui uxor nubat Cajæ marito superstiti Mæviæ sororis Titij; nam Bertha, & Cajus nulla affinitate conjuncti sunt. 4. Filius mariti, & filia uxoris, ex matrimonij antea cum alia, vel alio initis procreati. 5. Valida sunt Matrimonia, successivè inita cum duabus viduis, quarum defuncti mariti erant fratres Germani inter se invicem. Pluribus exemplis hanc rem illustrent Tanner. *tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 7. n. 118.* & Laym. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 5. n. 4.*

Quæritur 4. An etiam Affinitas sui generis, Lineas, & Gradus habeat? *Ratio dubitandi* sumitur ex *l. non facile 4. §. gradus s. ff.*

5. ff. de gradib. & Affinib. ubi negatur, quòd gradus Affinitati ulli sint. Verùm hic textus intelligendus est, quòd non habeat gradus, sicut Consanguinitas, quæ per diversas generationes diversos gradus fortitur, cum tamen Affinitas ex una copula contrahatur ad omnes consanguineos alterius partis. De cætero negari non potest, quòd etiam Affinitas gradus suos habeat, quòd clarè admittitur l. Jurisconsultus 10. ff. eod. & probat ratio; sicut enim unus ex consanguineis est propinquior altero, ita etiam inter Affines; utique enim magis propinqua Affinitate mihi jungitur soror uxoris meæ, quàm illius sororis filius, aut nepos.

83 Hinc sicut Consanguinitas, ita & Affinitas in Stipitem, Lineam, & Gradum distingui solet. Stipitem constituunt mas, & femina, inter quos carnalis copula intercessit, utpote cum ipsi non fiant affines inter se, sed principium Affinitatis fiat, ut dictum est n. 68. Linea alia est Recta, alia Obliqua. In linea recta Affines uxoris sunt, qui in linea recta sunt consanguinei mariti; & vicissim, qui in linea recta consanguinei sunt uxoris, sunt in eadem linea Affines mariti. In linea obliqua ponuntur respectu uxoris, qui in linea obliqua consanguinei sunt mariti; & vicissim, qui in linea obliqua consanguinei sunt uxoris, Affines in linea obliqua sunt marito. Gradus est distantia unius personæ ab altera, sicut dictum est suprâ de Consanguinitate n. 14.

84 Porro pro Gradibus Affinitatis veræ inter se dignoscendis, & statuenda illorum distantia, Regula hæc communiter recepta est apud DD. videlicet: In eo aliquis gradu est Affinis uxoris, in quo gradu consanguineus est mariti; & vicissim in eo gradu affinis est mariti, in quo gradu consanguineus est uxoris. Unde consanguinei viri in primo gradu sunt Affines uxoris etiam in primo gradu; & consanguinei viri in secundo gradu, sunt affines item uxoris in secundo gradu, & sic de cæteris. Idemque est de consanguineis uxoris. Tanner. tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 7. n. 118. Sanch. l. 7. de Matr. D. 64. n. 3. Vivian. in c. 1. b. tit. pr. Gonzal. ibid. n. 7. fin. Zæf. hic n. 9. Pirhing n. 24. Schambog. n. 4. König n. 29. Wietner n. 39. Reiffentuel n. 51.

85 Pro dignoscenda vera Affinitate ab Affinitate per accidens, & improprie dicta Laym. l. 5. tit. 10. p. 4. c. 5. n. 4. ex Navar. l. 4. conf. 3. b. tit. hanc tradit Regulam, videlicet quando neque vir carnaliter cognovit consanguineam mulieris, cum qua ille Matrimonium inire cupit, neque mulier carnaliter cognovit consanguineam viri, tunc siqua inter eos Affinitas est, ea tantum est per accidens, ita, ut Matrimonium postea contractum non impediatur, nec dirimat. Exempli causâ Titius contraxit Matrimonium cum Caja, & hoc consummavit: ex R. P. Schmalzgrueber L. IV.

Matrimonio sic consummato consanguinei Titij fiunt proprie dicti Affines Cajæ, & consanguinei Cajæ Affines Titij, frater verò Titij sorori Cajæ tantum fit affinis per accidens, & improprie: quia, ut ponitur, nec frater Titij carnaliter cognovit aliquam consanguineam sororis Cajæ, nec soror Cajæ aliquem Consanguineum fratris Titij: quare si Matrimonium inire voluerint inter se, poterunt, non obstante hac sua Affinitate.

Quæritur 5. An vinculum Affinitatis 86 ex Matrimonio sit naturale, vel potius inventum Ecclesiæ, ut publica Honestas ex Sponsalibus de futuro, & Cognatio Spiritualis? Merum Ecclesiæ inventum esse duplex videtur probare ratio. 1. Quia, ut n. 86. dixi, inter ipsos Conjuges non oritur Affinitas; non autem apparet, quomodo per conjunctionem, per quam ipsi Affines non fiunt Affines fiant aliorum. 2. Inter Consanguineos datur propinquitas naturalis, quia à natura participant communem sanguinem; Affines autem nihil à natura commune participant, ex quo aliqua inter ipsos necessitudo resultare possit; neque enim copula inter eos intercedit, neque ex eodem sunt sanguine.

Sed dicendum procul dubio est, affinitatem, ex copula conjugali ortam, non esse merum Ecclesiæ inventum, sed quid naturale, instar Consanguinitatis, etiam stante ea sententia, quæ docet, nullam Affinitatem Jure naturali dirimere Matrimonium, de quo infra. Ita S. Thom. in 4. dist. 41. q. un. art. 1. q. 1. Corp. Durand. ibid. q. 1. n. 7. S. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 11. fin. princ. Veracrux p. 1. Specul. art. 47. concl. 1. Petr. de Ledefm. de Matr. q. 55. art. 1. diffc. 1. ad 2. Sanch. l. 7. de Matr. D. 65. n. 4. Ratio est, quia ob id Consanguinitas est quid naturale, quia naturalis cujusdam amicitie, & conjunctionis fundamentum est; simile autem fundamentum reperitur etiam in Affinitate; nam teste Aristotele 8. Et b. c. 12. duplex est naturalis amicitie causa, una, quæ per carnis propagationem descendit, altera, quæ per carnis unitatem, & conjunctionem ad eandem generationem, qualis in copula conjugali reperitur. Conf. 1. nam quòd per carnis conjunctionem conjuges efficiantur una caro, est de Jure nature, cujus instinctu Adam dixit, Erunt duo in carne una. Gen. 2. ergo necesse est, ut eodem Jure nature consanguinei unius contrahant propinquitatem cum altero conjuge, & hæc est Affinitas. Conf. 2. quia ut cum alijs notat Sanch. l. cit. etiam Gentes barbaræ agnoverunt Affinitatem inter conjuges, & eorum consanguineos; & ideo ad hanc significandam varia invenerunt nomina Soceri, Vitrici, privigni, generi, noverca &c.

Ex quo sequitur, Infidelem, qui cum uxore consummavit Matrimonium tempore infidelitatis, non posse post Baptismum vali-

dè inire Matrimonium cum consanguinea uxoris usque ad quartum gradum. Constat ex c. *fin. de Divort.* ubi deciditur, Infideles conversos ad fidem, non posse ducere uxores, quibuscum illorum fratres tempore infidelitatis contraxerunt Matrimonium. Ratio est, quia cum talis Affinitas juxta dicta *u. præc.* sit vinculum quoddam naturale, etiam oritur inter Infideles, & manet etiam post Baptismum; post Baptismum autem jam subjacent Legi Ecclesiæ irritantis conjugia inter Affines intra quartum gradum; ergo &c. Dixi post Baptismum; nam si ante Baptismum Infidelis Matrimonium contrahat cum uxore fratris sui infidelis defuncti, Matrimonium valet; quia Affinitas illa, ut *n. 96.* dicitur, non dirimit Matrimonium Jure naturali, sed solo Ecclesiæ, à quo illi exempti sunt.

89 Neque urgent Argumenta opposita.

Ad 1. licet Affinitas inter conjuges nulla detur, datur tamen unitas, quæ principium Affinitatis est. Unde sicut nemo consanguineus sibi est, sed communio sanguinis facit, ut alijs sit consanguineus, ita licet uxor, & maritus sibi non sint Affines, unitas tamen carnis, quæ fit per copulam, facit, ut alijs Affines fiant, & ipsi alijs. *Ad 2.* sicut ut quis fiat consanguineus fratris, quem sua ipsi mater pariet, necesse non est, ut aliquid ei cum fratre commune de novo accedat; ita ut quis Affinis fiat uni conjugum, opus non erit, ut ex parte ipsius aliqua detur mutatio, sed sufficit, ut ejus consanguineus fiat alterius conjux.

90 Quæritur 6, an naturale sit etiam vinculum Affinitatis, ortum ex copula illicita? Negant Navar. *l. 4. cons. 7. de Sponsal. edit. 1. n. 3. & tit. de consang. cons. 12. n. 3. 4. & 5.* Henric. *l. 12. de Matr. c. 1. n. 2.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 65. n. 9.* Treul. *Vol. 2. D. 6. ib. 3.* Gonzal. *in c. 1. b. tit. n. 8.* Fundamenta illorum sunt, 1. Quia si vinculum naturale induceret copula illicita, illud fuisset agnitum etiam Jure antiquo Romano; non autem hoc Jure agnita fuit Affinitas, nisi ex solis nuptijs *l. non facile 4. §. sed quoniam 3. & §. sciendum 8. ff. de Gradib. & Affinib.* 2. Affinitas, sicut omnis necessitudo inter personas, jus est; coitus autem illicitus, eo ipso, quod illicitus sit, non Juris, sed facti est. 3. Si Affinitatis, ex copula illicita ortæ, vinculum naturale esset, naturaliter inclinaretur filius ad exhibendam aliquam reverentiam scemine, à suo patre cognitæ; teste autem experientia, fit contrarium; nam potius inter illos ex hac ratione oritur odium, & aversio. 4. Ad significandum vinculum naturale amicitie, ortum ex Matrimonio, imposita sunt nomina *Soceri, Generi, Virici, Noverce &c.* nulla hujusmodi nomina imposita sunt Affinibus per copulam fornicariam; ergo &c.

91 Sed probabilius etiam vinculum Affinitatis ex copula illicita est naturale. Ita

Joan. Andr. *in c. 1. n. 2. de convers. infidel.* Covar. *p. 2. de sponsal. c. 6. §. 7. n. 2.* Palæot. *de spurij c. 7. Vinn. in §. 9. Inst. de Nupt.* Wifsenbach *p. 1. D. 44. §. 22.* Bachov. *in Treul. Vol. 2. D. 6. ib. 3. Lit. D. P. Melchior Friedrich. de consang. & affinit. p. 2. q. 2. art. 2. n. 61.* Ostenditur, quia tota ratio, ob quam ex copula conjugali oritur affinitas Juræ naturæ, est, quia vir, & uxor per copulam efficiuntur una caro ad prolis generationem, ac consanguinei proinde unius Jure naturali efficiuntur affines alterius; atqui hæc ratio, secluso omni præcepto Ecclesiastico, invenitur etiam in copula fornicaria; nam ut Apostolus *1. Corinth. 6. v. 16.* ait, *Qui adhaeret meretrici, unum corpus efficitur. Ex quo sequitur, quodsi Infidelis in infidelitate aliquam fornicariè cognovit, si deinde suscipiat Baptismum, non possit ille ducere matrem illius, vel filiam, aut forem; quia cum his contraxit affinitatem, quæ licet Matrimonio ejus non obtet, dum infidelis est, cum Legibus Ecclesiæ non ligetur, obtare tamen incipit post Baptismum, cum post hunc affinitas contracta perseveret.*

Neque obstant Argumenta opposita. 92

Ad 1. etiam Jus Civile Affinitatem agnovit ex copula illicita, & ideo *l. liberi 4. C. de Nupt.* vetuit, ne liberi Matrimonium cum parentum concubinis inirent, ut *n. 70. supra* monui; & hinc, quando *l. non facile 4.* negatur Affinitas ex copula illicita, id intelligendum de Affinitate, non naturali, sed civili, ut ibidem dictum est, ne admitti debeat Antilogia Legum. *Ad 2.* Argumentum probaret, quod ex copula illicita etiam non oriatur Consanguinitas. Dicendum ergo, Dictionem *Jus* in duplici sensu posse accipi, in uno, prout idem est, quod *Justum*, in altero, prout significat id, quod est Jure statutum: in primo sensu affinitas ex copula illicita jus non est, est autem in secundo, *ad 3.* reverentia, quæ ex copula carnali Patris cum concubina in prioris filio naturaliter oritur, est, quod iste vereatur carnaliter jungi concubine patris: quæ reverentia non stat necessariò cum amicitia; & ideo juncta esse cum aversione, & odio talis foemine potest ob dedecus, quod flagitio suo pater asperfit filijs. Certè affinitatem filij cum Noverca sua indubitatè contrahunt, licet sæpe contingat, ut illa aversetur privignos, & hi illam. *Ad 4.* iisdem nominibus etiam compellari possent Affines ex copula illicita: abstinemus tamen communiter ab iisdem, quia talis Affinitas probro ducitur; quæ autem probrosa nobis judicamus, eorum etiam appellatione erubescimus.

Quæritur 7. Quo Jure dirimatur Matrimonium, initum inter Affines lineæ transversæ? Certum est *1.* in nullo gradu Lineæ transversæ dirimi Matrimonium ob Affinitatem, ortam ex copula fornicaria; licet enim, ut *n. 91.* dixi, vinculum illius sit na-

naturale, tantum tamen non est, ut sufficiat ad dirimendum Matrimonium ipso Jure naturæ. *Conf.* quia cum sic Affinibus, si Impedimentum occultum sit, ad Matrimonium contrahendum dispensat Pontifex in Sacra Poenitentia, & dispensandi facultatem concedit alijs: quod certè non fieret, si Affinitas, ex fornicatione orta, de Jure naturæ obstatet valori Matrimonij, inter sic Affines contracti.

94 Certum est 2. non esse Jure Naturæ irritum Matrimonium, initum inter Affines secundi, & ulterioris gradus Lineæ transversæ, etsi Affinitas orta sit ex copula licita, seu conjugali, ob eandem rationem: cui accedit; quia minus vinculum est Affinitas, quam Consanguinitas; atqui conjugium inter Consanguineos secundi, & ulterioris gradus non est Jure naturæ irritum, ut dictum est n. 44. *§* seqq. ergo nec initum inter sic Affines. Dixi, non est irritum Jure naturæ; negari enim non potest, quòd hujusmodi Matrimonium, nisi illud causa aliqua cohonestet, illicitum sit; quia indecentiam aliquam continet, eamque tanto majorem, quanto propinquiori inter se gradu Affinitatis contrahentes conjuncti sunt.

In dubium revocari potest duntaxat, an Jure naturali irritum sit conjugium, initum inter Affines, in primo gradu lineæ transversæ conjunctos, ut sunt maritus, & uxoris defunctæ soror, uxor, & mariti defuncti frater? Affirmant cum quibusdam antiquioribus temporis nostri Sectarij. *Fundatur* 1. textu *Lev. 18. v. 16.* ubi disertè vetatur conjugium cum fratris uxore. 2. Ex eodem *cap. 9.* ubi prohibetur conjugium fratris cum sorore, uxor autem fratris fororis rationem respectu istius habet, quippe quæ per Matrimonij consummationem unus sanguis, & caro facta est cum marito suo; conf. etiam fratre illius. 3. Ex *Matth. 14. v. 4.* & *Marc. 6. v. 18.* ubi S. Joannes Baptista increpat Herodem Job ductam fratris sui Philippi uxorem, dicens, *Non licet tibi ducere uxorem fratris tui.* Atqui malè de hoc objurgasset Herodem Joannes, si ejusmodi conjugium non esset prohibitum Jure naturali; nam præceptis *Leviticis*, tanquam Gentilis, non adstringebatur. 4. Ex *c. gaudemus 8. de Divort.* ubi in principio dicuntur Infideles conjugæ, cum ad Fidem convertuntur, non separandi, si antea in Infidelitate conjuncti fuerint in Matrimonium in secundo, & ulteriori gradu. igitur Argumento sensu contrario, separandi sunt, si sint conjuncti in primo gradu: hoc autem non ex alia causa, quam quòd conjugia ejusmodi Jure naturali sint irrita; nam Lex Divina de hoc non amplius extat, Jure Ecclesiæ autem, quamdiu Infideles sunt, non obligantur, ergo &c.

96 Sed his non obstantibus, dicendum, etsi Matrimonium in primo gradu Affinitatis
R. P. Schmalzgrueber L. IV.

Lineæ transversæ naturalem quandam indecentiam habeat, & propterea illicitum sit tanta tamen non est ista indecentia, ut etiam sit irritum Jure naturali, & ita, ut ex justa causa, præsertim accedente publica Superioris auctoritate, cohonestari non possit. Ita Cajet. *tom. 3. Opusc. 17. 14. de Conjug. Reg. Angl. ad Clem. VII. Duaren. ff. solut. Matr. tit. de Nupt. c. 3. Cujac. l. 3. obs. 12. & ad tit. de Grad. Covar. p. 2. de Spousal. c. 6. §. 10. n. 7. & seqq. Bellarm. l. 1. de Matr. c. 28. Valent. p. 4. D. 10. q. 5. p. 3. §. in alijs, Petr. de Ledesm. de Matr. q. 55. art. 6. Menoch. de arbitr. cas. 502. n. 22. Sanch. l. 7. de Matr. D. 66. n. 11. Pont. l. 9. de Matr. c. 34. n. 3. Palao *tr. 28. D. 4. p. 8. n. 11.* Zoesl. *hic n. 35.* Pirhing. *n. 34.* Schambog. *n. 33.* König *n. 24.* Wieselner *n. 46.* Reiffenstuel *n. 48.* Magnif. P. Schmier *p. 3. de Matr. c. 3. n. 140.* & cæteri RR. magno consensu, habentque omnes doctrinam istam instar Veritatis Catholicæ.*

Ostenditur 1. Exemplis Legis Naturæ adhuc durantis; nam *Gen. 29. v. 23.* & *28.* Jacob Patriarcha in uxorem accepit duas sorores filias Laban, Liam, & Rachelem; & *ibid. c. 38. v. 8.* Judas relictam primogeniti sui dedit alteri suo filio Onan: neuter autem in Scriptura propterea reprehenditur tanquam transgressore Legis naturæ. 2. Ex *Lege Mosaica*, ubi *Deut. 25. v. 5.* præcipitur univèrsim, ut frater ducat uxorem fratris sui, si hic sine liberis defunctus sit, ut suscipiat ei semen. 3. Ex *Jure Ecclesiastico c. fin. de divort.* ubi Innocentius III. statuit, permittendos in conjugio Infideles convertos ad fidem, etsi istud contraxissent cum sorore uxoris suæ defunctæ, atqui permitti non possent in conjugio isto persistere, sed separandi essent, si ejusmodi conjugia forent Jure naturæ irrita. 4. Ex *paritate*; nam æquius est vinculum inter consanguineos lineæ transversæ in primo gradu, quam inter Affines lineæ transversæ in illo gradu conjunctos. atqui, ut à *n. 46.* ostensum est, inter consanguineos lineæ transversæ etiam primi gradus Matrimonium non est ipso Jure naturæ irritum. ergo &c. 5. Ex *ratione*; quia ex Affinibus lineæ transversæ neuter est alterius Superior: proinde à neutro alteri debetur specialis reverentia, & submissio; vel si qua debetur, ea tanta non est, ut Matrimonium inter eos exigat irritari Jure naturæ. 6. Ex *praxi Ecclesiæ*, quæ in eodem gradu primo lineæ transversæ sæpius dispensavit; sic enim legimus dispensatum fuisse ab Alexandro VI. cum Rege Lusitaniz; à Julio II. cum Henrico VIII. Rege Angliæ ad ducendam Catharinam Arcturi fratris sui defuncti uxorem; à Clemente VIII. cum Casimiro Poloniæ Rege ad ducendam relictam fratris sui Uladislai; & novissimè adhuc vivens exemplum habet Italia in Francisco Farnesio Duce Parmensi, qui

mortui fratris conjugem uxorem habet Serenissimam Dorotheam Sophiam Neoburgicam. Impugnavit quidem Dispensationem à Pontifice secum factam Henricus, tanquam illegitimam, qui propterea Catharinam repudiavit; sed pro valore ejus steterunt celeberrimæ per Europam Univeritates, imò pro ipsa à Clemente VII, speciali Bullâ editâ pronuntiatum, ut adeo dubium amplius esse nequeat de veritate responsionis.

98 Neque veritatem istius convellunt, aut dubiam reddunt, quæ à Sectarijs opponuntur. *Ad 1.* Jam *suprà* à n. 38. ostensum est, non in omnibus Gradibus, prohibitis in Levitico, Matrimonia Jure naturali irrita esse. *Ad 2.* Ostensum est à n. 46. conjugium fratris cum sorore probabilius Jure naturali non esse irritum: quodsi Jure hoc non subsisteret, inde tamen non sequeretur, quòd eodem Jure etiam irritum sit ininitum cum uxore fratris, aut mariti fratris; nam Affinitas minor est consanguinitate, & frater cum uxore sua unus efficitur sanguis, & caro, non verè, ac propriè, sed impropriè propter utriusque sanguinis commixtionem, & conjunctionem carnis in copulatione. *Ad 3.* S. Joannes Herodem reprehendit ob ductam uxorem fratris sui, quia is adhuc vivebat, ut cum S. Hieronymo, *Beata, Doctore Angelico, Josepho* & alijs testis est Bellarm. *l. cit. n. 27.* & esto, quòd Philippus Herodis frater jam fuerit mortuus, adhuc non licuit Herodi uxorem fratris sui ducere ob Legem Judaicam, quam Herodes teste Josepho *l. 3. antiq. c. 17.* cum cæteris Idumæis sectatus fuit; hæc enim vetuit conjugium cum uxore fratris jam defuncti, si iste liberos reliquisset. *Levit. 18. v. 16.* reliquit autem Philippus filiam saltaticem. *Ad 4.* Imprimis c. *gaudemus cit.* ut observant Sanch. *D. 66. cit. n. 12. fin.* Perez *D. 31. sect. 4. n. 3.* & cum his; P. Wiestner *hic n. 48. fin.* sermo est de solis consanguineis: deinde esto, sermo sit etiam de Affinibus, de secundo, & ulteriori gradu ibi meminit Pontifex, quia de primo non fuit consultus; aliàs mentem suam clarius explicasset, sicut fecit c. *fin. de Divort.*

99 Quæritur 8. Quo Jure irritum sit Matrimonium inter Affines lineæ rectæ in primo gradu? Dupliciter formari hoc dubium potest, an in isto gradu, & linea Matrimonium Jure naturali dirimat Affinitas, orta ex copula fornicaria; & an saltem eo Jure dirimat Matrimonium Affinitas, orta ex copula conjugali?

Etiam ex copula fornicaria ortam Affinitatem in isto gradu, & linea Jure naturali dirimere Matrimonium, affirmant D. Antonin. *3. p. tit. 1. c. 11. §. 1. pr.* Celaja *in 4. dist. 40. q. un. post 4. argum. dub. 1.* Conink *D. 32. n. 53.* ex ratione, quia indecens esse videtur, etiam secluso Jure Ecclesiastico, concubinam patris sui in uxorem ducere,

quod etiam prohibitum reperitur *l. liberi 4. c. de Nupt.* nam tota ratio, ob quam contrahitur Affinitas inter aliquos, est, quia per copulam carnalem fiunt una caro, hoc autem fit verè, & propriè etiam per copulam fornicariam juxta illud Apostoli. *1 Corinth. 6. Qui adheret meretrici* (scilicet per fornicationem, de qua ibi sermo est) *unum corpus efficitur cum ea, & erunt duo in carne una,* ut ibi additur, ergo etiam hæc copula naturaliter inducet Affinitatem: si Affinitatem, etiam Impedimentum Matrimonij, ergo &c.

Sed melius cum Navar. *l. 4. conf. 12. 10a b. tit. n. 3.* Petr. de Ledesm. *de Matrim. q. 55. art. 6. circa 1. statum affinitatis, diffic. 2. concl. 3.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 66. n. 3.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 6. n. 7.* Palao *tr. 28. D. 4. p. 8. n. 10.* Pirhing *hic n. 33.* Wiestner *n. 49.* Reiffenstuel *n. 50. P. Melchior Friderich p. 2. de consang. & affinit. q. 3. art. 1. n. 81.* dicendum est, inter sic affines conjugium solum dirimi Jure Ecclesiastico: cons. siquis tempore Infidelitatis fornicatus fuit cum Titia, & postea duxerit ejus filiam, Matrimonium erit validum, neque separandi conjuges, si postea ad fidem convertantur. *Ratio* responsionis est 1. Quia Affinitas ex fornicatione non est ita perfecta, sicut illa, quæ oritur ex legitimo Matrimonio, ut observat Card. de Lugo *l. 1. respons. mor. dub. 40. n. 29.* & licet indecentiam gravem habeat Matrimonium in tali gradu Affinitatis ininitum, tanta tamen illa non est, ut ob eam afferendum sit, quòd Author naturæ ejusmodi Affinibus negarit potestatem tradendi se inivicem in conjugium. 2. Quia, ut statim *n. 103.* dicitur, Matrimonium Jure naturæ non dirimit Affinitas in primo gradu Lineæ rectæ, licet illa sit orta ex copula licita, igitur multo minus illud dirimit, si sit orta ex copula fornicaria, & illicita. 3. Quia ad conjugium, inter ejusmodi Affines contrahendum, & jam contracti usum, quando Affinitatis Impedimentum est occultum, Sedes Apostolica non rarò dispensat in Sacra Pœnitentiaria, & ita dispensandi facultatem committit alijs, prout teste Rebell. *p. 2. de Jus. l. 3. q. 15. n. 9.* S. Pius V. Cardinali Henrico Lusitano Principi facultatem concessit dispensandi in Affinitate cujuscumque gradus, proveniente ex fornicatione occulta.

Ex quo cadit Argumentum Sententiæ oppositæ; neque enim omnis Affinitas, etiam Jure naturali orta, eodem Jure dirimit Matrimonium.

Difficultas igitur potissima præsentis quæstionis est, an Affinitas, quæ orta est ex copula conjugali, inter primi gradus Affines in lineæ recta, v. g. focerum, & nurum, socrum, & generum, vitricum, & privignam, novercam, & privignum, naturali, an solum positivo Jure Matrimonij irritet?

Naturali Jure hoc casu Matrimonium irritari, affirmant S. Thom. in 1. Corinth. 5. §. 1. Paludan. in 4. dist. 41. q. 1. art. 5. concl. 2. n. 27. D. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 11. §. 1. pr. Sylv. V. Matrimonium 8. q. 15. dist. 6. & V. Papa q. 17. Sot. dist. 41. cit. q. un. art. 3. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 10. n. 6. Bellarm. l. 2. de Matr. c. 28. not. 2. Valent. p. 4. D. 10. q. 5. p. 3. Vasq. 1. 2. q. 74. art. 8. D. 112. n. 7. Tanner. tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 7. n. 123. Conink D. 32. n. 53. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 6. n. 5. Canis. in c. 3. b. tit. n. 15. Zocf. hic n. 36. Pirhing n. 32. Schambog. n. 30. Reiffenstuel n. 49. P. Melchior Friderich p. 2. de consang. & affinit. q. 3. art. 1. n. 72. & favet admodum S. Augustinus relatus can. si vir 15. caus. 35. q. 2. §. 3. ubi sic ait: Si vir, & uxor non duo, sed una caro sunt, non aliter est nurus deputanda, quam filia, atqui patris cum filia Matrimonium Jure naturali est irritum, igitur etiam Soceri cum nuru.

103 Ostendunt 1. Ex Lege Divina veteris Testamenti, primò quidem Levit. 20. à v. 11. ubi ejusmodi nuptiæ, tanquam grande nefas, gravissimis poenis subjiciuntur: deinde autem Amos 2. v. 7. ubi tanquam gravissimum scelus exaggeratur filij, & patris cum eadem puella concubitus, quòd eo Nomen DEI sanctum violàrint, i. e. Gentibus, tales concubitus abominantibus occasionem dederint, Nomen Domini DEI sanctum blasphemandi. 2. Ex Lege nova, & illo Apostoli 1. Corinth. 5. v. 12. ubi ait: Audite inter vos fornicatio, qualis nec inter Gentes, ut uxorem patris sui aliquis habeat: qui textus intelligi nequit de uxore patris adhuc viventis, cum magis id factum exaggerare videatur propter extraordinariæ libidinis turpitudinem, ut notat Coninck l. cit. n. 51. & ex eo Pirhing hic n. 32. 3. Autoritate Concilij Arvernensis, quod c. 11. ait, conjugio, inito inter novercam, & privignum, naturæ Jura perumpi. 4. Textibus Juris Civilis l. si adulterium 38. ff. ad Leg. Jul. de Adulter. & l. fin. §. noverca 1. ff. de condit. fin. caus. ubi ejusmodi nuptiæ pro incestuosas habentur. 5. Gentium omnium bene institutarum moribus, apud quas abominabiles fuerunt huiusmodi nuptiæ, ut colligitur ex l. liberi 4. C. de Nupt. & l. fin. §. noverca cit. ubi Glossa ait, quòd tale Matrimonium prohibeatur Jure naturali, & Civili. 6. Usu Ecclesiæ; quia nunquam auditum hætenus in Ecclesia est, quòd Pontifex dispensarit in hoc Affinitatis gradu. 7. Ratione; nam vitrico, & novercæ, socero, & socru, cum parentum sint loco §. socrum 7. Inst. de nupt. & l. quia parentis 16. ff. solut. Matr. eadem ferè, quæ parentibus, reverentia, & submissio debetur, huic autem adversari videtur mutua conjugum obligatio, & actus conjugalitatis turpitud. ergo &c.

Verùm his non obstantibus, dicen 104 dum, probabilius Matrimonium, contractum inter Affines etiam primi gradus in linea recta, non naturali, sed Ecclesiastico tantum Jure irritum esse. Ita videtur sentire S. Thom. 2. 2. q. 154. art. 9. ad 3. ubi inter solos parentes, & filios clarè dicere videtur prohiberi Jure naturæ Matrimonium. Sequuntur Cajetan. ibid. Abulen. 1. Reg. 8. q. 149. 151. & seqq. Armill. V. dispensare n. 9. §. 10. Veracruces p. 2. Specul. art. 25. concl. 3. Henric. l. 12. de Matr. c. 1. n. 2. §. c. 9. n. 5. Petr. de Ledesim. de Matr. q. 55. art. 6. circa 1. statum affinitatis, diffic. 2. concl. 1. & 2. Emman. Sà Summ. V. Matrimonium de Imped. dirim. n. 4. §. cum parentibus. Vegetom. 2. Summ. c. 34. cas. 126. ad fin. Sanch. l. 7. de Matr. D. 66. n. 7. Pont. l. 7. c. 34. n. 5. Palao tr. 28. D. 4. p. 2. n. 12. Dian. p. 4. tr. 4. resol. 93. Gonzal. in c. 1. b. tit. n. 9. Clericat. de Sacr. Matr. decis. 31. n. 34. Wiestner hic n. 50. König n. 24. Magnif. P. Schmier p. 9. de Matrim. c. 3. à n. 149.

Fundamentum Sententia ista habet 104 1. ex Concilij, Agathensi relato can. de incestis 8. caus. 35. q. 2. §. 2. & Epauensis can. 30. quibus statuitur, non dissolvenda esse Matrimonia, inita cum privigna ante suam prohibitionem, ut textum illorum explicant DD. cit. Similis quid habetur in Concilio Aurelianensi III, can. 10. ubi deciditur, conjugia, in infidelitate contracta cum relicta patris, & cum filia uxoris, post susceptum Baptismum solvenda non esse. 2. Exemplis Sacræ, & profanæ Historiæ: sic enim Adonias sibi petijt copulari Abisag, David patris sui relictam 3. Reg. 2. v. 17. & Seleucus Rex Stratonice uxorem secundam Antiocho filio prioris Matrimonij, ex vehementissimo erga eandem amore periculosè decumbenti, factò divorzio cessit, teste Valerio Magno l. 5. c. 7. 3. Ratione; nam si ejusmodi conjugia forent Jure naturali irrita, talia essent ob submissionem, & reverentiam, quam privignus, & privigna debent Vitrico, & Novercæ, gener & nurus Socero, & Socru. atqui neutrum probat, conjugia ejusmodi Jure naturæ esse irrita: non primum; quia ex sic Affinibus neuter alterius superior est, aut alteri, tanquam naturali suo principio, connubiale foedus simpliciter excludenti, subjectus. Non secundum; quia ex reverentia ista non sequitur, quòd per eam conjugium Jure naturali excludatur; & si excluderetur, non excluderetur absolutè, & ita, ut sic initum esset irritum, sed tantum, ut sine gravissima causa sit illicitum.

Neque plus probant Argumenta n. 105 102. allata. Ad 1. Meritò Levit. 20. gravissimis poenis subject DEUS sic contractentes, cum Matrimonium inter ejusmodi personas repugnet naturali decentiæ: ex quo tamen non sequitur, quòd naturali

Jure sit irritum. Quod additur ex Amos Propheta, concubitus patris, & filij cum eadem puella reputatum fuit abominandum scelus, quia non incestus tantum, sed adulterij etiam rationem habebat, quod omni Jure damnatur, & apud Gentes scandalosum est. *Ad 2.* Apostolus textu *cit.* loquitur de Matrimonio, quod filius inijt cum uxore patris adhuc viventis, & renitentis: quod non obscure insinuat ipsemet, dum eam vocat *uxorem*, quam si pater jam fuisset mortuus, appellasset *relictam patris*, ut notat Gonzal. *n. 9. cit.* aliàs Paulus non dixisset, ejusmodi peccatum non esse auditum inter Gentes; nam, ut *n. prec.* dictum est, volente patre adhuc vivo, Antiochus uxorem ejus duxit, & Persæ ducebant relictam Patris, ut notat Sanch. *n. 9.* *Ad 3.* Adhuc verum est, hujusmodi Nuptijs perrumpi Jus naturæ; quia licet Jure naturæ non sint irritæ, sunt tamen eo Jure illicitæ. Quod autem *cit.* Concilium dicere non voluerit, quod hujusmodi conjugia sint Jure naturæ irrita, patet, quia idem asserit de Matrimonio inito cum forore uxoris, quod tamen, ut *n. 96.* vidimus, non est Jure naturali irritum. *Ad 4.* Leges Civiles aliud non evincunt, quam quod ejusmodi Nuptiæ propter naturalem indecentiam merito prohiberi, & irritari potuerint, quæ prohibitione, & irritatione supposita, jure pro incestuosus habentur. *Ad 5.* Patet ex Probationibus nostris, conjugia ejusmodi non fuisse ita universaliter reprobata, ut non ex aliqua causa gravi licerint. Et esto, omnes Gentes ejusmodi conjugia reprobarent unanimiter, ex eo solum sequitur, quod sint naturaliter illicita, non verò, quod etiam sint irrita. *Ad 6.* Causa est naturalis indecentia; nam propter hanc Dispensatio ab Ecclesia ad contrahendum inter ejusmodi Affines Matrimonium nunquam est impetrata: sed neque sperari potest, quod ea aliquando sit impetranda extra casum urgentis omnino extraordinariæ necessitatis. *Ad 7.* Responsum est Argumento tertio, ex Ratione ducto.

¶ 106 Queritur 9. Ad quotum Affinitatis gradum extendatur prohibitio Matrimonij Jure Ecclesiastico? *n.* hic distinguendum esse inter Jus antiquum, & recentius. *Jure antiquo* Matrimonium inter Affines Legibus Ecclesiæ prohibitum erat usque ad septimum gradum, sicut inter Consanguineos, prout constat ex *can. de Affinitate 1. can. nullum 7. can. equaliter 13. caus. 35. q. 3.* Quæ prohibitio intelligi debet non tantum de Affinitate legitima, seu illa, quæ provenit ex legitimo Matrimonio, sed etiam de illegitima, sive ea, quæ oritur ex fornicatione; quamvis enim in *cit.* Juribus non fiat expressa mentio illegitimæ Affinitatis, nec Jus extet, quod explicet in ea gradus, ad eam tamen DD. omnes, teste Sanch. *l. 7. de Matr.*

D. 67. n. 3. prohibitiones illas extendunt. *Ratio est*, quia Jura *cit.* universim statuunt, Affinitate dirimi Matrimonia. oritur autem Affinitas etiam ex copula illicita, ut ostensum est *suprà n. 70.* ergo cum hanc non excipiant, etiam ipsam comprehendunt.

Si loquamur *de Jure recentiore*, ite **¶ 107** rum distingui debet inter Jus constitutum per Concilium Lateranense relatum *c. non debet 8. h. tit.* & novissimum Tridentini. Nam *priore Jure* Affinitatis impedimentum contractum fuit ad gradum quartum, ita, ut inter quarti duntaxat gradus Affines inita conjugia sine dispensatione essent invalida. *Ratio* restringendi vim Impedimenti istius, quam Jure antiquo habuit, fuit, quod prohibitio veterum Canonum tam late patens, propter gravia scandala, aliæque incommoda inde orta, jam non amplius observari possit, prout dictum est *suprà de Consanguinitate. n. 58.* Non autem hoc Jure fiebat discrimen inter copulam licitam, & illicitam: unde, ut Sanch. *n. 3. cit.* notat, etiam Affinitas, orta ex copula illicita, usque ad gradum quartum inclusivè dirimit Matrimonium.

Jure autem novissimo *Trid. sess. 24. 108 c. 4. de Reform. Matr.* inductum est discrimen inter Affinitatem, ortam ex copula illicita, & inter eam, quæ provenit ex copula licita; nam illam ita restrinxit, ut deinceps non dirimat Matrimonium, nisi inter Affines primi, & secundi gradus, quod hujusmodi Affinitas sæpissimè contrahatur occultè, & sic ob ignorantiam impedimenti alterutrum sequi necesse esset, ut in sic inito Matrimonio vel non sine magno peccato perseveretur, vel illud non sine magno scandalo dirimatur. *Ex quo sequitur*, Affinitatem ex copula conjugali adhuc dirimere Matrimonium usque ad quartum gradum; tum quia Tridentinum *c. cit.* restringens Impedimentum hoc ad gradum secundum expressit solum illam, quæ ex fornicatione oritur; tum quia in illa, quæ provenit ex copula conjugali, rationes restringendi cessant. Sanch. *D. 67. cit. n. 5.* & apud eum plurimi alij.

Queritur 10. An restrictio Impedimenti Affinitatis ex copula conjugali ad gradum quartum intelligi debeat etiam de Affinitate in Linea recta? Negant Hofst. in *Somma. b. tit. n. 6. §. sed nunquid*, Palæot. de *Notb. c. 6. n. 3.* Rebell. *p. 2. l. 3. q. 15. n. 6. P.* Melchior Friderich de *Consang. & Affinit. p. 2. q. 3. art. 2. n. 87.* & Magnif. P. Schmier *p. 3. de Matr. c. 3. n. 171. §. 172.* & videtur istud probari posse iisdem rationibus, quibus à *n. 34.* ostendi, Impedimentum Consanguinitatis in linea recta extendi in infinitum. Nam, ut inter Consanguineos, ita etiam inter Affines lineæ rectæ Nuptiæ Jure Civili prohibitæ sunt in infinitum prout patet ex *l. adoptivus 14. §. fin. ff. de rit. nupt. & l. non facilius 4. §. bos itaque 7. ff. de Gradib. & Affinit. &*

tradunt Vinnius §. 6. *Inst. de Nupt. n. 4.* Schneidevvin *Inst. eod. Wissenbach D. 44. §. 19.* cum alijs. hæc autem Juris Civilis constitutio non est correcta per Jus Canonicum: ergo &c. *Conf.* Quia motivum, propter quod SS. Canones Matrimoniale Impedimentum restrinxerunt ad gradum quartum, quod scilicet in gradibus ulterioribus absque difficultate non possit observari, non stringit in Linea recta, in qua vix erit possibile, ut quis Matrimonium cum Affine ultra quartum gradum possit contrahere, obstante scilicet brevitate vitæ humanæ.

110 *Quæritur 11.* An in tertio, & quarto gradu Affinitatis, ortæ ex copula illicita, etiam licetè contrahi possit Matrimonium? *Ratio dubitandi* est; quia olim ante Tridentinum nec licuit, nec valuit Matrimonium in illis gradibus, & Sacra Synodus tantum disposuit de validitate contractus, nulla mentione facta de ejus licentia. igitur cum juxta *l. precipimus 32. §. fin. C. de Appellat. Quidquid nova lege non est expressum, id veterum Legum, Constitutionumque regulis omnes reliquum intelligant*, restrictio per eandem Synodum facta, utpote contra antiquos Canones, ita debet intelligi, ut in tertio, & quarto gradu Contractus Matrimonij sit quidem validus, maneat tamen illicitus.

111 Sed dubium hoc resolvit S. Pius V. *Motu proprio*, incipit *Ad Romanum edito 1566.* ubi expressè declaratur, liberè, & licetè posse contrahi Matrimonium: quo proinde *Motu proprio* viso, *Navarrus*, qui antea in edit. *1. Man. c. 22. n. 34.* tenuit priorem sententiam, opinionem suam mutavit: quem sequuntur *Petr. de Ledesm. de Matr. q. 55. art. 3. dub. ult. Rodriq. tom. 1. Summ. edit. 2. c. 228. n. 4. Vega tom. 1. Summ. v. 34. cas. 53. Sanch. l. 7. de Matr. D. 69. n. 4. Gurier. c. 99. de Matr. n. 12. Engl. hic §. 2. n. 10. §. præterea*, P. Melchior Friderich *p. 2. de consang. & affinit. q. 3. art. 2. n. 89.* Ratio est, quia Affinitas non ponit duplex Impedimentum, sed tantum unum, videlicet dirimens, quod à fortiori, dum dirimit, etiam impedit: dum ergo à Trid. quoad tertium, & quartum gradum Affinitatis, ortæ ex copula illicita, ablata est vis dirimendi Matrimonium, etiam ablata est ei vis impediendi. *Ex quo sequitur*, per *Motum proprium cit.* non inductum esse Jus novum, sed declaratum antiquius Tridentini, quod indicatur Verbo *Declaramus*, quo Pontifex in *Motu cit.* utitur.

112 *Quæritur 12.* An illud tantum Impedimentum Gradus tertij, & quarti sublatum sit, quod contrahebatur ex simplici fornicatione; an verò etiam, quod ex Adulterio, Stupro, Incestu, & Sacrilegio? *Ratio dubitandi* est, quia *Trid. sess. 24. c. 4. de reform. Matr.* restringens Affinitatem, ortam ex copula illicita, mentionem facit solius for-

nicationis, quæ in sensu proprio accepta comprehendit duntaxat illam, quæ simplex est, & specialem malitiam adjunctam non habet. verba autem in Decretis, maximè quæ correctoria sunt, quale istud Tridentini est, in sensu proprio accipienda sunt. ergo &c.

Sed dicendum, per nomen Fornicationis in illo Tridentini Decreto intelligi omnem illicitum concubitum. Ita *Gutier. l. 1. qq. can. c. 23. n. 3.* Ludov. Lopez *p. 2. Instruct. c. 50. fol. 1159.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 67. n. 6.* Engl. *hic §. 2. n. 10. §. præterea.* & teste P. Friderich, *p. 2. de affinit. q. 3. art. 2. n. 91.* communis DD. Nec modus iste omnem Veneream intemperantiam significandi fornicationis nomine infrequens in Sacra Scriptura est, prout patet ex illo *Tob. 4. attende tibi, fili mi, ab omni fornicatione.* In simili significatione accipitur *Ephef. 5. coloss. 3. Ad. 15.* Ratio est, quia in omni copula illicita procedit ratio movens Tridentinum ad prædictam restrictionem, nempe quòd Impedimentum hoc communiter ignoretur, ac proinde multa ex eo damna pullulent, nisi restringatur.

Ad Rationem dubitandi nomen illud propriè sumitur pro omni illicita Venere, nisi ex circumstantijs colligatur tantum accipiendum pro fornicatione simplici.

113 *Quæritur 13.* An contrahere sine dispensatione Matrimonium possint, quorum unus in tertio, aut quarto, alter in primo gradu Affinitatis, ex copula illicita ortæ, est positus? *Responsum negativum:* atque ita teste *Corrad. l. 7. prax. dispens. c. 2. n. 26. §. 27.* receptum in praxi, & stabilitum est pluribus Declarationibus S. Congr. card. concil. *Interpp.* Ratio est, quia cum distantia Consanguineorum, & Affinium in linea inæquali sumatur à distantia remotioris à stipite, hi, de quibus hic quæstio est, revera inter se distant tertio, aut quarto gradu.

Neque obstat, quòd in Dispensationibus faciendâ sit mentio gradus etiam propinquioris; hoc enim verum est in ijs gradibus, in quibus opus est dispensatione; in tertio autem, & quarto gradu Affinitatis illegitimæ non est opus dispensatione; ergo &c.

114 *Quæritur 14.* Quam poenam incurrant, qui contrahunt Matrimonium in gradu Affinitatis prohibito? *Responsum:* Si scienter ita contrahant, incurrunt ipso facto Excommunicationem, ut supra dictum de Contrahentibus Matrimonium in gradu Consanguinitatis prohibito; nam *Clem. un. h. tit.* poenam istam æqualiter utriusque statuit.

Ut verò poena hæc à contrahentibus Matrimonium in gradu Consanguinitatis, vel Affinitatis prohibito incurratur, requiritur 1. ut Matrimonium reipsa sit contractum: nec enim sufficiunt Sponsalia de futuro inter eosdem inita, ut notat *Gloss. in Clem. cit. V.*

contrahere; quia Leges poenales sunt strictae interpretationis, nec de casu ad casum extendendae. Sufficit autem, etsi Matrimonium non sit consummatum; quia in *Clem. cit.* non ponitur copula incestuosa, sed solus contractus Matrimonij, qui quoad essentiam suam perfectus est, etiamsi per copulam consummatus non sit, cum nuptias non concubitus, sed consensus faciat *l. nuptias 30. ff. de R. I. Sanch. l. 7. de Matr. D. 49. n. 6. Pirhing hic n. 45.*

115 2. Ut contractum sit Matrimonium in gradibus Consanguinitatis, & Affinitatis Lege Canonica interdictis, ut habetur *Clem. cit.* *Ex quo sequitur*, non incurri Excommunicationem istam ab eo, qui contrahit Matrimonium cum Cognata Legali, vel Spirituali, aut cum Impedimento publicae honestatis, vel alio dirimente, praeter ea, quae hic expressa sunt; quia Lex ista, ut dixi, poenalis est, & propterea extendi non debet. *Gloss. in Clem. cit. V. eos, Navar. Man. c. 22. n. 45. Sanch. l. cit. n. 14. Pirhing. n. 45. cit.*

3. Ut impedimentum Consanguinitatis, vel Affinitatis revera subsit: & hinc si quis falsò existimans subesse impedimentum Consanguinitatis, vel Affinitatis, ineat Matrimonium, revera autem impedimentum istud non subsit, non incurrit Excommunicationem sic contrahendo; quia revera non contraxit cum tali Impedimento, & *Clem. cit.* prava voluntas non punitur, nisi opere subsecuto, sicut nec Excommunicationem incurrit, qui percutit Laicum putans esse Clericum. *Gloss. in Clem. cit. V. scienter, Sylv. V. Excommunicatio 9. cas. 41. n. 77. dub. 3. Navar. l. cit. n. 43. Sanch. n. 18. Pirhing l. cit.*

117 4. Ut Matrimonium cum tali Impedimento sit scienter contractum, ut expressè dicitur *Clem. cit.* Excusat autem à poena hac incurrenda non tantum ignorantia probabilis, & facti, sed etiam juris, & crassa, modò non sit affectata; quia quocumque scientia requiritur ad incurrendam

aliquam poenam, exigitur dolus, & mala fides *l. sed etsi 25. §. scire ff. de petit. hered. dolo autem, & scientiae equiparatur sola ignorantia affectata. Sanch. n. 19. cum reliquis supra, & dictum est n. 64. & 65.*

5. Ut spontè, & liberè cum scientia talis Impedimenti contractum sit Matrimonium; nam contrahens per metum gravem ad id compulsus, in Excommunicationem non incidit; quia Ecclesia tam gravi Censura non punit eum, qui ad sic contrahendum compulsus est gravi metu ob imperfectionem consensus. *Gloss. in Clem. cit. V. Matrimonialiter, Navar. Man. c. 27. n. 141. Sanch. n. 12.*

6. Ut quis proprio nomine Matrimonium contrahat, vel alius ipsius nomine; nam Procurator, per quem contrahitur tale Matrimonium, non incurrit Excommunicationem istam; uti nec parentes, qui nomine filiorum consensum in Matrimonium exprimunt: imò nec Parochus, Matrimonio tali assistens, & coniungens illud ineuntes; quia in dicta *Clem.* soli Matrimonium tale ineuntes excommunicantur; isti autem non ineunt verè Matrimonium, sed solum sunt instrumentum eorum, qui verè ineunt. *Navar. n. 141. cit. Sanch. n. 3. & 4. Pirhing n. 43.* Multò minùs Censuram istam contrahunt mandantes, consulentes, vel adjuvantes ad huiusmodi Matrimonium ineundum, ob rationem allatam, *DD. cit.*

7. Denique, ut scientia Impedimenti praecesserit contractum; nam si quis ignorans, & bona fide contraxit Matrimonium cum consanguinea, vel affine, etsi postea conscius Impedimenti ipsi cohabitaret, & utatur conjugio, hanc Excommunicationem non incurret. *Gloss. in Clem. cit. V. scienter, Navar. n. 20. Pirhing n. 47.* Ratio est, quia in *Clem. cit.* non punitur omnis incestus, vel incestuosa cohabitatio, sed solus contractus Matrimonij; hic autem non fit novus contractus, & per priorem non fuit incurta Excommunicatio, excusationem praebente ignorantia; ergo &c.